وقتی «شاهین» خاطره‌ساز به صحنه برمی‌گردد

دنیایی از خیال‌های شیرین

گزارش یک

وصال روحانی
روزنامه‌نگار

در مرحله یک‌شانزدهم نهایی جام حذفی، شاهد یک دیدار ویژه خواهیم بود. مسابقه‌ای که عصر امروز، بین شمس‌آذر و شاهین برگزار می‌شود. این دیدار از این‌رو ویژه است که یک بار دیگر شاهین را در صحنه حاضر خواهیم دید. همان تیم افسانه‌ای دهه‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۴۰ فوتبال تهران و کل ایران که در سال‌های میانی دهه ۱۳۴۰ مورد غضب دولت وقت قرار گرفت و به انحلال کل باشگاه شاهین انجامید. بر اثر فعل و انفعالات سیاسی آن زمان، شش مهره شاخص تیم ملی ایران که عمدتاً شاهینی بودند، از تیم اعزامی کشورمان به پیکارهای فوتبال المپیک ۱۹۶۴ توکیو خط خوردند و همین مسأله در شکست و حذف زودهنگام آن تیم سهمی عمده داشت.

از درجه اول به درجه چندم

غضب دولت وقت در خصوص شاهین به حدی رسید که آن باشگاه تا قبل از به ثمر رسیدن انقلاب، هرگز از نو موجودیت نیافت و با اینکه بخشی از مدیریت باشگاه منحل شد، شاهین اقدام به تشکیل تیمی به نام «شهباز» کرد و این تیم تبدیل به شاهین جدید شد اما در جامعه و در افواه و چشم مردم شهباز هرگز به مدارج شاهین قبلی و اصلی نرسید.

درست است که شهباز امثال زنده‌یاد ناصر حجازی و همچنین مرحوم غلامحسین مظلومی و محمدرضا عادلخانی را برای مدتی جذب خویش کرد و به یکی دو شاهینی دیگر هم روی آورد اما عمرش کوتاه‌تر از آن بود که اینگونه انتقال‌ها اعتباری شاهین‌وار را به شهباز ببخشد و تیمی که آمده بود جای خالی غولی چون شاهین را پر کند، خودش هنوز نیامده، رفتنی شد. طبیعی بود که در چنان عصری، شاهین و شهباز تا اطلاع ثانوی از یاد بروند و در میان رویدادهای فراوان و مهم‌تر موجود تبدیل به موضوعی درجه چندم شوند و کمتر کسی به آنها فکر کند.

زایشی مجدد اما ناقص

اضافه بر شاهین، غول دیگری از فوتبال تهران همچون دارایی هم از اواخر دهه ۱۳۵۰ از صحنه خارج شد و تهرانجوان، آتش‌نشانی، برق، شعاع و بانک ملی نیز همین راه را رفتند و بر سر افسر و دیهیم هم که زیرمجموعه‌های باشگاه تاج (استقلال فعلی) بودند، همین رفت. از اواسط دهه ۱۳۷۰ تلاش‌هایی از سوی چند شاهینی اصیل و قدیمی به سرکردگی جعفر کاشانی مدافع وسط اسبق این باشگاه و همچنین پرسپولیس و تیم ملی در راه احیای شاهین صورت گرفت که حتی مشتمل بر ساخت ورزشگاهی تازه و مجهز و مدرن در تهران برای این باشگاه هم می‌شد و این اقدام به مثابه زایش و به رسمیت شناخته شدن مجدد شاهین تلقی شد. با این حال چنین استادیومی هرگز به مرحله‌ای از تکوین نرسید که وعده آن داده شده بود و بازگشت شاهین به صحنه مسابقات رسمی داخل استانی (لیگ‌های دسته اول تهران و دوم) هم جسته و گریخته‌تر و کم‌حاصل‌تر از آن بود که یک تولد واقعی و تازه و موفق تلقی شود. اگر هم قرار بود فعالیتی سازنده و مفید در شاهین انجام شود، بیشتر مرتبط با طبقات سنی پایه بود ولی در این وجه از قضیه هم هرگز اثری از شاهین رؤیت نشد که از حد دستاوردهای طلایی سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۴۵ این باشگاه باشد و جوانان مستعد تازه‌ای را به فوتبال ایران معرفی کند.

مهم نیست کدام‌یک برنده می‌شوند

از اواخر دهه ۱۳۴۰ و مدتی بعد از اعلام انحلال شاهین، اکثر بازیکنان آن تیم به پرسپولیس پیوستند و در مقطع کوتاهی هم به پیکان رفتند اما هرچه بود هیچ چیزی نتوانست در فوتبال ما همان‌قدر شاهینی باشد که شاهین بود. خاطره‌ای در دوردست که در سال‌های پس از انقلاب هم به رغم تلاش‌های پیشکسوتان شاهین برای احیای آن مرامنامه ویژه ورزشی، هرگز به بار ننشست و شاهینی در میدان مشاهده نشد که حتی یک‌دهم شاهین اصلی و اولیه رنگ و بوی آن تیم نوستالژیک را داشته باشد. بنابراین تاریخ‌نگاران ورزشی معتقدند فرقی نمی‌کند که نتیجه دیدار پیش روی شاهین با شمس آذر چه خواهد شد!

> از اواخر دهه ۱۳۴۰ و مدتی بعد از اعلام انحلال شاهین، اکثر بازیکنان آن تیم به پرسپولیس پیوستند و در مقطع کوتاهی هم به پیکان رفتند

یک دنیا ارزش

با این حال، تیمی به نام شاهین که هیأت فوتبال تهران مهر تأیید بر موجودیت آن زده و پروانه‌اش را به رسمیت شناخته، دوباره به میدان می‌آید و قدیمی‌ها را به سال‌های دور می‌برد. به ۶۰-۷۰ سال پیش که شاهین به موازات نامش و با تکیه بر امثال حمید شیرزادگان، همایون بهزادی، ناظم گنجاپور، عبدالله ساعدی، حسین کلانی، جعفر کاشانی، محراب شاهرخی، برادران وطنخواه و البته پرویز دهداری و کاظم رحیمی سر به آسمان فوتبال می‌سایید و نه‌فقط تهران بلکه کل فوتبال ایران مقابلش سر تسلیم فرود می‌آورد و به مدیریت معقول عباس اکرامی می‌بالید.

شاید این شروع یک دوران خاطره‌سازی جدید برای شاهین و هواداران قدیمی این تیم باشد ولی اگر هم این تیم دوباره به پرواز درنیاید، همین که باز مقابل چشم مردم قرار می‌گیرد، یک دنیا ارزش دارد و ناظران را به دنیای خیال می‌برد. خیال‌هایی شیرین و قدیمی و البته مختص شاهینی‌ها.

کلانتری: فرصت‌سوزی برابر پرسپولیس ناراحت کننده بود

علی‌اصغر کلانتری سرمربی تیم فوتبال مس سونگون درباره شکست ۳ بر صفر تیمش مقابل پرسپولیس در مرحله یک شانزدهم نهایی جام حذفی می‌گوید: «در حالی که همه می‌گفتند روی کاغذ شرایط دو تیم به یک اندازه نیست، ولی ما برای این نیامده بودیم که فقط یک بازی انجام بدهیم. من تجربه داشتم با تیم‌های خودم شاید یکی دو تیم لیگ برتری را حذف کنیم، تیم‌هایی که خیلی خوب و بزرگ بودند. همین شرایط را به بازیکنان منتقل کرده بودم. درست است که شاید در نهایت یک هفته است که من این افتخار را داشتم که به تیم مس سونگون برگردم و کنار مردم آذربایجان باشم، ولی در همین مدتی که کنار تیم هستم واقعاً پیشرفت خوبی داشتیم.

این بازی برای ما فرصت بود، چون شرایط تیم ما در لیگ یک خوب نیست. با وجود اینکه مسابقه را با نتیجه ۳ بر صفر واگذار کردیم، اما آن چیزهایی که باید اتفاق می‌افتاد، برای ما صورت گرفت.» او با اشاره به استفاده از بازیکنان جوان این طور می‌گوید: «در این مسابقه به سه یا چهار جوان خوب آذربایجانی و تیم خودمان بازی دادیم، آن هم مقابل تیمی که در سطح آسیا کار می‌کند. در حدود ۱۰ یا ۱۵ دقیقه اول مسابقه بازیکنان جوان ما شاید شرایط را درک نمی‌کردند. همین که از دقیقه ۲۰ شرایطی برای تیم ما به وجود آمد و بازیکنان ما متوجه شدند که شاید با بازیکنان بین‌المللی رقیب فاصله داشته باشند، ولی فاصله زیادی نیست و می‌توانند کار کنند، من راضی‌ام. به هرحال از اینکه بازی را واگذار کردیم خوشحال نیستیم. با وجود این ناراحتی خیلی زیادی که دارم جلوی تیم پرسپولیس داشتن این تعداد موقعیت (سه یا چهار موقعیت ۹۰ درصد) و استفاده نکردن از آن واقعاً کار خیلی سختی است.» اما نکته قابل تأمل در صحبت‌های کلانتری: «اوایل نیمه دوم، موقعیت‌هایی پیدا کردیم که شاید اگر تبدیل به گل می‌شدند، کار برای پرسپولیس کمی سخت‌تر می‌شد. ناراحتی و نگرانی من برای بازی همین از دست دادن این موقعیت‌های گلزنی بود. اینطور نیست که بگویم از شکست ۳ بر صفر راضی نیستم، ولی بیشتر از این ناراحتم که جلوی تیم پرسپولیس باید این موقعیت‌ها را تبدیل به گل می‌کردیم، ان‌شاءالله کار می‌کنیم که این اتفاق خوب بیفتد.»

اتهام آرش برهانی به یک مربی فوتبال

آرش برهانی که مدتی است هدایت نفت مسجدسلیمان را در لیگ دسته اول برعهده گرفته درباره اخراجش در این بازی می‌گوید: «از دقیقه یک بازی داور چهارم به تذکر دادن شروع کرد که اینجا نایست و آنجا بایست بگو اینطور و بگو آنطور. بالاخره یک تنشی ایجاد شد و فکر می‌کنم در دقیقه ۱۰ به من کارت زرد اول را دادند! بعد از ۵، ۶ دقیقه هم کارت زرد دوم را دادند و اخراجم کردند. داور چهارم وظیفه‌اش این است که به نیمکت‌ها آرامش بدهد و متأسفانه چنین چیزی را ندیدیم. ناظر بازی هم آنجا بود و دید که تذکرات بی‌مورد به من می‌دهد. ناظر گفت که تمام اتفاقات را دیدم و صحبت‌ها را شنیدم. ان‌شاءالله دیگر اتفاق نیفتد. من خودم همیشه به تصمیمات داوران احترام گذاشتم و این اتفاقاً اولین اخراج من بود ولی به نظرم منصفانه نبود.

مرتبه اولی که اخطار گرفتم یک بار فقط با «آقای داور» قاضی زمین را مورد خطاب قرار دادم و کارت زرد دوم هم این بود که گفتند نیمکت را درست کنم و اصرار داور چهارم این بود که من اخطار بگیرم. برهانی درباره این اتفاق به موضوع عجیبی اشاره دارد. «من چیزهایی شنیدم که اصلاً درست نیست ان‌شاءالله! دوستانم به من گفتند و امیدوارم واقعیت نداشته باشد، ولی خب می‌گویم که این رفتارها غیرطبیعی بود. من تا حالا ندیده بودم که کمک داور این همه اصرار داشته باشد که سرمربی اخراج شود و این همه تنش ایجاد کند. اینکه مثلاً داور چهارم در سال‌های قبل شاگرد یکی از دوستان بوده وی در ادامه افزود: قطعاً مردم متوجه شدند. یک سرمربی وقتی دو تا کارت زرد در بازه زمانی کوتاه می‌گیرد یکسری اتفاق پشت آن است. حالا قطعاً دوستان ورود می‌کنند به این پرونده‌ها. ناظر بازی اتفاقاً خیلی به ما نزدیک بود. صحبت‌هایی که از اول بازی تا کارت زرد اول رد و بدل شد را شنیده و گفتند که ما گزارش رد می‌کنیم. بی‌سابقه بوده که یک سرمربی اینقدر زود پشت هم دو تا کارت زرد بگیرد. حالا شاید یک سرمربی کارت قرمز مستقیم گرفته باشد اما دو کارت پشت هم عجیب است.»

حمله شدید باقری‌نیا به سرمربی سابق فولادی‌ها

منصوریان فولاد را به فلاکت کشاند

مجید باقری‌نیا پیشکسوت فوتبال خوزستان درباره اظهارات اخیر علیرضا منصوریان درباره اخراج از فولاد خوزستان می‌گوید: «من نمی‌دانم چرا تریبون در اختیار همه قرار می‌گیرد و یکطرفه صحبت می‌کنند. مگر آقای منصوریان فصل اولی که سرمربی فولاد بود همان نفراتی که به آنها اشاره داشت در فولاد نبودند؟ چرا سال اول این بازیکنان را کنار نگذاشت و سال دوم یادش آمد. آقای منصوریان هفت هشت سال با همین صحبت‌ها فولاد را به فلاکت کشاند. فولاد را که به اندازه همه باشگاه‌های ایران بازیکن تحویل فوتبال کشور داده بود، به روزی انداختید که به یک باشگاه بدهکار تبدیل شده است. آن ۲۰ تا ۳۰ بازیکنی که شما به تهران بردید و با آنها قرارداد بستید که کسی در اینجا متوجه نشود چه کسانی هستند؟» او با اشاره به جذب بازیکنانی با سنین بالا این طور می‌گوید: «آقای منصوریان با واقعیت صحبت کنید. شما می‌دانستی که می‌روی و بعد منشا، عباس‌زاده، توکلی، باهیا و شیمبا را آوردی یا بازیکن آکادمی را؟ همه بازیکنان بالای ۳۵ سال را با قرارداد بلند مدت به فولاد آوردید. بعد می‌گویید عده‌ای برنامه‌ریزی کرده‌اند که من را اخراج کنند؟ فولاد هنوز گرفتار کاری است که شما در این تیم انجام دادی. چه زمانی چنین اتفاقی رقم خورده بود که فولاد به یک باشگاه گرفتار در فوتبال ایران تبدیل شود. از روزی که متأسفانه پای برخی مربیان به این استان باز شد، دیواری بین آکادمی و تیم بزرگسالان باشگاه کشیدند. هنوز هم این دیوار است و فوتبالیست‌های مستعد خوزستانی جایی در تیم بزرگسالان فولاد ندارند.»

رونمایی از دستیاران کارترون در اصفهان

پاتریس کارترون، سرمربی تیم فوتبال سپاهان به همراه دستیاران خارجی خود صبح پنجشنبه وارد ایران شد و مورد استقبال مسئولان باشگاه قرار گرفت. او به همراه رودریگو مانوئل از پرتغال به عنوان مربی دروازه‌بان‌ها، فرناندو ریبیرو، مربی بدنساز و همچنین احمد حافظ شرف‌الدین از کشور مصر به عنوان آنالیزور به اصفهان آمدند.

پاتریس کارترون در اولین پیام ویدئویی خود خطاب به هواداران تیم فوتبال سپاهان نوید روزهای خوب را داد: «وقتی که پیشنهاد باشگاه سپاهان به من رسید به آن پاسخ مثبت دادم چون این تیم از پتانسیل فنی بالایی برخوردار است. از هواداران سپاهان و مردم ایران بابت استقبال گرمی که از من داشته‌اند تشکر می‌کنم. هر کاری خواهم کرد که هواداران سپاهان به تیم خود افتخار کنند و نتایج فوق‌العاده‌ای را در زمین بازی رقم بزنیم.»

توضیح استقلال خوزستان درباره فسخ قرارداد طاهری‌نژاد

ابوالفضل طاهری‌نژاد بازیکن قرضی که فصل گذشته از ذوب‌آهن به استقلال خوزستان آمد، مدعی شده که ابتدای لیگ بیست و چهارم پس از مصدومیت در تیم استقلال نام او را از لیست کنار گذاشتند. او گفته: «من فصل گذشته در زمان هدایت تیم توسط آقای پورموسوی از ذوب‌آهن برای دو فصل به استقلال خوزستان آمدم که امسال به دلیل مصدومیت، اسمم را از لیست خارج کردند. این مدت خیلی حال بدی را تجربه کردم و با این نوع رفتار شرایط زندگی من را تغییر دادند.» اما حالا باشگاه استقلال خوزستان مدعی شده است که صحبت‌های این بازیکن درست نیست و قرارداد این بازیکن در دوران مدیریت قبلی باشگاه به صورت یکطرفه فسخ شده است. حتی تصویر فسخ قرارداد یکطرفه باشگاه استقلال خوزستان با طاهری‌نژاد در تاریخ هجدهم دی ماه سال ۱۴۰۲ هم موجود است.

روی خط فوتبال

نورافکن: ملوان با تمام تیم‌های سابقم فرق دارد

امید نورافکن ملی‌پوش تیم ملوان درباره شرایطش در جمع انزلی‌چی‌ها می‌گوید: «اینجا با همه تیم‌هایی که بودم فرق دارد. تیم با انگیزه‌ای هستیم و همین موضوع باعث انگیزه دوبرابری من شده که برای مردم استان گیلان و شهرستان انزلی تمام تلاشم را بکنم. مهم‌ترین شاخصه تیم ما، غرور نداشتن و اتحاد است. می‌خواهیم کنار هم روزهای خوبی را تجربه کنیم.»

او با اشاره به دو بازی اخیر تیم ملی این طور می‌گوید: «خدا را شکر می‌کنم که تیم ملی موفق شده حداکثر امتیازات را کسب کند. توجیه نمی‌کنم و بهانه نمی‌آورم ولی باور کنید در بازی مقابل ازبکستان پنالتی ما را نگرفتند، در مورد خودم هم فکر می‌کنم باید بیشتر صبر کنم تا به روزهای بهتر در تیم ملی برسم. مطمئن هستم که این روزها نزدیک است.»

آرزوی گلر مس سونگون برای مهاجم پرسپولیس

مهدی حقیقت دروازه‌بان مس سونگون درباره شکست سه بر صفر مقابل پرسپولیس در جام حذفی می‌گوید: «بچه‌های ما در آینده حرف‌های زیادی برای گفتن دارند چون واقعا خوب بازی می‌کنند. امیدوارم بتوانیم با تلاش بازیکنان و کمک کادر فنی جدید به جایگاه اصلی خودمان برگردیم.» او درباره عملکردش در این بازی و دریافت سه گل این طور می‌گوید: «نیمه اول چند مهار خوب داشتم و اجازه ندادم لوکاس گل بزند ولی انصافاً در نیمه دوم پرسپولیس خیلی خوب بازی می‌کرد و بچه‌های ما هم تلاش خودشان را کردند اما حریف قوی‌تر بود. ژوائو گل خوبی زد و ان‌شاءالله در آینده هم بتواند پیشرفت کند.»

فکری و بازیکنان اصلی به قائمشهر نمی‌روند

تیم مس شهربابک فردا در چهارچوب مرحله یک شانزدهم نهایی جام حذفی در قائمشهر به مصاف نساجی می‌رود اما نکته اینجاست که اولویت مدیران و کادر فنی این تیم روی لیگ یک بوده و برنامه خاصی برای جام حذفی ندارند. بر اساس شنیده‌ها محمود فکری در نظر دارد برای بازی با نساجی از بازیکنان رده امید استفاده کند. او و دستیارانش حتی قصد همراهی نفرات اعزامی به قائمشهر را هم ندارند و می‌خواهند به همراه بازیکنان اصلی در شهربابک بمانند تا برای بازی حساس مقابل صنعت نفت آماده شوند. مس شهربابک در اولین بازی هفته دوازدهم باید روز شنبه ۱۰ آذر از صنعت نفت میزبانی کند. فاصله دو تیم با یکدیگر دو امتیاز است و به همین دلیل فکری و شاگردانش این فرصت را دارند تا با پیروزی در این بازی مهم ضمن جبران امتیازات از دست رفته در دو بازی اخیر بار دیگر خود را به صدرنشینی نزدیک کنند. این تصمیم کادر فنی مس شهربابک نشان می‌دهد آنها در این فصل قصد دارند هر طور شده با صعود به لیگ برتر اتفاقی تاریخی در فوتبال این شهر رقم بزنند.

برنامه لیگ برتر

هفته یازدهم

یکشنبه ۱۱ آذر
ذوب‌آهن- شمس‌آذر قزوین ۱۷:۳۰

دوشنبه ۱۲ آذر
هوادار- استقلال خوزستان ۱۵:۳۰
آلومینیوم اراک - گل‌گهر سیرجان ۱۵:۳۰
خیبر خرم‌آباد- ملوان ۱۵:۳۰

سه‌شنبه ۱۳ آذر
تراکتور تبریز- چادرملو اردکان ۱۶:۳۰

شنبه ۱۷ آذر
پرسپولیس - نساجی مازندران ۱۷:۳۰
فولاد خوزستان - استقلال ۲۰:۰۰

یکشنبه ۱۸ آذر
مس رفسنجان - سپاهان ۱۷:۳۰

هفته دوازدهم

سه‌شنبه ۲۰ آذر
استقلال خوزستان- ذوب‌آهن ۱۷:۳۰
چادرملو اردکان- آلومینیوم اراک ۱۷:۳۰

جمعه ۲۳ آذر
مس رفسنجان- هوادار ۱۷:۱۵
نساجی مازندران- خیبر خرم‌آباد ۱۷:۱۵
شمس آذر قزوین- فولاد ۱۷:۳۰

یکشنبه ۲۵ آذر
استقلال- گل‌گهر سیرجان ۱۷:۳۰

دوشنبه ۲۶ آذر
ملوان- تراکتور ۱۷:۳۰
سپاهان- پرسپولیس ۱۸:۰۰